

ELEMENTI I KRITERIJI VREDNOVANJA ZA STRANE JEZIKE

KOMUNIKACIJSKA KOMPETENCIJA

Razvojem komunikacijske kompetencije potiče se socijalizacija i cjelokupan razvoj svestrane stvaralačke ličnosti učenika. Stjecanjem navedene kompetencije kod učenika se potiče razvoj metajezikovnih i metakognitivnih sposobnosti, intelektualna znatiželja, kreativnost i interes za učenjem jezika. U okviru domene Komunikacijska jezična kompetencija razvijaju se recepcija, produkcija i interakcija s pomoću djelatnosti **slušanja, čitanja, govorenja, pisanja i jezičnog posredovanja** na engleskome jeziku.

Tekst podrazumijeva sve proizvode jezične upotrebe - govorni, pisani, vizualni ili multimodalni. Multimodalni tekstovi kombiniraju jezik s drugim sustavima komuniciranja kao što su tiskani ili digitalni tekst, vizualna pomagala te zvučna ili govorna riječ.

1. ELEMENTI VREDNOVANJA:

slušanje s razumijevanjem

čitanje s razumijevanjem

govorenje

pisanje

jezično posredovanje (u 3. i 4. razredu)

Slušanje s razumijevanjem

- razumijevanje slušnog teksta, usmenog izlaganja, kao i postavljenih pitanja ili uputa u tempu izvornog govornika
- globalno razumijevanje (teme, glavne misli, glavne poruke), selektivno razumijevanje (specifične informacije) i detaljno razumijevanje slušnog materijala (uz povezivanje, razlikovanje i zapisivanje novih leksičkih jedinica)
- vrednuje se pisano i usmeno definiranje riječi, izraza, rečenica i poruka na stranom jeziku, rješavanje testova objektivnog tipa

Čitanje s razumijevanjem

- razumijevanje pročitane teksta s određenim brojem novih riječi, kao i razumijevanje uputa i pitanja
- globalno razumijevanje (razumijevanje teme teksta, glavne misli, glavne poruke), selektivno razumijevanje (specifičnih informacija) i detaljno razumijevanje pisanog materijala
- prevođenje riječi, rečenica i tekstova, prilagođeno kontekstu te uspoređivanje, objašnjavanje, povezivanje i razlikovanje novih leksičkih jedinica (sinonimi, antonimi, definiranje na stranom jeziku)
- vrednuje se pisano i usmeno definiranje riječi, izraza, rečenica na stranom jeziku, s engleskog na hrvatski i obrnuto, rješavanje testova objektivnog tipa

Govorenje

- pravilno izgovaranje i intoniranje riječi i rečenica
- postavljanje i odgovaranje na pitanja o zadanom sadržaju (tekst, nastavna jedinica, obrađene teme)
- preoblikovanje i prepričavanje teksta i ostalih materijala (npr. video, film...) uz korištenje obrađenih leksičkih struktura
- razumijevanje i upotreba zadanih leksičkih struktura u vlastitim primjerima ili u razgovoru o obrađenoj temi
- opisivanje, iznošenje stavova o obrađenoj temi, uspoređivanje i razlikovanje, raspravljavanje
- simulacije stvarne komunikacije – intervjui, sastanci, igre uloga, samostalna izlaganja (prezentacije) na dogovorenu temu
- vođenje razgovora o obrađenim temama na satu, s nastavnikom i drugim učenicima, i prenošenje na osobne situacije
- primjena jezičnih funkcija predviđenih kurikulumom za odgovarajući razred
- primjena pragmatičkih (sociolingvističkih i funkcionalnih) i diskursnih načela engleskog jezika u usmenoj komunikaciji

Pisanje

- samostalno ili vođeno pisanje obrađenih tekstnih vrsta (pisanje školske zadaće, sastavaka, likovnih osvrti, eseja, natuknica, bilješki, pisama, poruka, sažetaka, opisa, životopisa, motivacijskog pisma....)
- pisanje po smjernicama za određenu tekstnu vrstu
- upotreba zadanih leksičkih struktura u tekstu
- primjena sociolingvističkih i funkcionalnih načela engleskoga jezika u pisanju tekstnih vrsta

Jezično posredovanje

- istovremena ili naizmjenična jezična recepcija i produkcija
- posredovanje u svrhu omogućavanja komunikacije među osobama koje ne govore isti jezik
- prevođenje tekstova vodeći računa o stručnoj terminologiji umjetničkog područja te kulturnim posebnostima jezika
- sažimanje ili prevođenje više pisanih ili govorenih tekstova u skladu s kulturološkim obilježjima zemlje ciljnog jezika za potrebe druge osobe
- sažimanje jednog ili više tekstova (govorenih/pisanih) proizvedenih na engleskome jeziku u jedan tekst

2. KRITERIJI VREDNOVANJA

SLUŠANJE S RAZUMIJEVANJEM

odličan (5) Učenik u potpunosti razumije slušni tekst, u prilagođenom tempu i tempu izvornog govornika. Riječi i rečenice shvaća potpuno samostalno i točno, prilagođeno kontekstu. Uspješno uspoređuje, objašnjava, povezuje i razlikuje pojedinosti sadržaja slušnog teksta i leksičkih jedinica (sinonimi, antonimi, definiranje na stranom jeziku). Pravilno zapisuje dijelove slušnog teksta (npr. poruku teksta, riječ ili izraz). U potpunosti razumije odslušani opis leksičke jedinice te je pravilno imenuje i zapisuje. Učenik u potpunosti može razumjeti duži govor o poznatim temama.

vrlo dobar (4) Učenik razumije većinu slušnog teksta, uz povremenu pomoć, katkad uz lakši tempo, ili ne razumije određene pojedinosti. Razumije većinu sadržaja, a riječi i rečenice objašnjava/prevodi/zapisuje uglavnom točno i samostalno. Uglavnom uspješno uspoređuje, objašnjava, povezuje i razlikuje pojedinosti sadržaja slušnog teksta i leksičkih jedinica. Dijelove slušnog teksta (npr. poruku teksta, riječ ili izraz) zapisuje uz poneku pogrešku. Djelomično razumije odslušani opis leksičke jedinice te je uglavnom pravilno imenuje i zapisuje. Većinom razumije duži govor o poznatim temama.

dobar (3) Učenik uz čestu pomoć (ponavljanje pojedinosti, pojednostavljivanje, usporavanje tempa) razumije informacije iz slušnog teksta. Ima poteškoća pri uspoređivanju, objašnjavanju, povezivanju, razlikovanju i zapisivanju leksičkih jedinica/poruka iz odslušanog. Pokazuje razumijevanje kraćih i jednostavnih poruka.

dovoljan (2) Razumijevanje slušnog teksta moguće je samo uz prilagodbu i stalnu pomoć. Učenik ne poznaje vokabular dovoljno da bi mogao samostalno razumjeti slušni tekst/izlaganje. Često ne uspijeva (točno) zapisati informacije/ciljne riječi ili izraze iz slušnog teksta. I uz veliku pomoć nastavnika vrlo rijetko uspijeva usporediti, objasniti, povezati i razlikovati informacije i leksičke sadržaje.

nedovoljan (1) Učenik ne pokazuje razumijevanje govora na stranom jeziku. Ne uspijeva usporediti, objasniti, povezati ni razlikovati pojedinosti odslušanog sadržaja. Ne uspijeva zapisati informacije/ciljne riječi ili izraze iz slušnog teksta. Ne odgovara na pitanja.

ČITANJE S RAZUMIJEVANJEM

odličan (5) Učenik u potpunosti razumije pisani tekst i postavljena pitanja. O glavnim porukama teksta kao i specifičnim informacijama zaključuje ispravno, a riječi i rečenice shvaća potpuno samostalno i točno, prilagođeno kontekstu. Uspješno uspoređuje, objašnjava, povezuje i razlikuje pojedinosti sadržaja teksta kao i nove leksičke jedinice (sinonimi, antonimi, definiranje na stranom jeziku). U

potpunosti razumije napisanu definiciju/opis leksičke jedinice te je pravilno imenuje i zapisuje.

vrlo dobar (4) Učenik razumije gotovo cijeli pisani tekst, no povremeno ne razumije pojedinosti. O glavnim porukama teksta kao i specifičnim informacijama zaključuje uglavnom točno i uglavnom prilagođeno kontekstu. Većinom uspješno uspoređuje, objašnjava i razlikuje nove leksičke jedinice, uz pokoju pogrešku. Uglavnom razumije napisanu definiciju/opis leksičke jedinice te je većinom pravilno imenuje i zapisuje.

dobar (3) Učenik okvirno razumije pisani tekst, ali uz česte pogreške kad se radi o dubinskom razumijevanju. Zbog neusvojenosti ciljnih leksičkih jedinica često ne uspijeva razlikovati pojedinosti sadržaja teksta te s teškoćom zaključuje o porukama teksta. Često ne razumije napisanu definiciju/opis leksičke jedinice te je ne imenuje i/ili ne zapisuje pravilno.

dovoljan (2) Učenik ima znatnih poteškoća u razumijevanju pisanog teksta, jedva razumije strani jezik čak i uz objašnjenja i pojednostavljenja. Ne poznaje vokabular dovoljno da bi mogao samostalno čitati tekst, pogreške u razumijevanju su česte. Čak i uz veliku pomoć nastavnika vrlo rijetko uspijeva usporediti, objasniti, povezati i donijeti zaključke na temelju pročitano. Uglavnom ne razumije napisanu definiciju/opis leksičke jedinice te je ne imenuje i/ili ne zapisuje pravilno.

nedovoljan (1) Učenik ne pokazuje razumijevanje pisanog teksta na stranom jeziku. Niti uz pomoć nastavnika ne uspijeva usporediti, objasniti, povezati niti razlikovati pojedinosti sadržaja, kao ni nove leksičke jedinice. Ne razumije napisanu definiciju/opis leksičke jedinice te je ne imenuje i/ili ne zapisuje pravilno. Ne odgovara na pitanja.

GOVORENJE

odličan (5): Učenik koristi jezik pravilno i primjereno komunikacijskom kontekstu uz pravilan izgovor i intonaciju, točnu upotrebu gramatičkih struktura i širok vokabular koji točno primjenjuje. Odlično poznaje obrađene tekstove i ostale materijale te tijekom razgovora učestalo koristi leksičke jedinice relevantne za obrađeno gradivo. Obrađene tekstove prepričava samostalno, bez potpitanja. Samostalno i potpuno učinkovito sudjeluje u prirodnom, neusiljenom razgovoru, primjerenom kontekstu komunikacije. Usvojene sadržaje učenik potpuno samostalno objašnjava, povezuje, uspoređuje, razlikuje, komentira, analizira i primjenjuje u stvarnim komunikacijskim situacijama. Tijekom usmenog izlaganja se ne oslanja na napisani tekst. Uspješan je u izražavanju svih jezičnih funkcija predviđenih kurikulumom za odgovarajući razred.

vrlo dobar (4): Učenik koristi jezik pravilno i primjereno komunikacijskom kontekstu uz povremene pogreške u upotrebi gramatičkih struktura, odabiru riječi, izgovoru i i slaganju rečenica koje ne utječu na globalno razumijevanje. Ponekad čini i veće pogreške, no može se sam ispraviti. Izgovor i intonacija su uglavnom pravilni, a raspon vokabulara vrlo dobar.

Učenik dobro poznaje obrađene tekstove i ostale materijale, no za prepričavanje i razgovor povremeno je potreban poticaj u obliku potpitanja. Tijekom razgovora ponekad koristi leksičke jedinice relevantne za obrađeno gradivo, no većim dijelom se oslanja na „staro znanje“. Tijekom usmenog izlaganja učenik se povremeno oslanja na napisani tekst. Uglavnom je uspješan u izražavanju svih jezičnih funkcija predviđenih kurikulumom za odgovarajući razred.

dobar (3): Učenik komunicira u jednostavnijim razgovorima i izlaganjima, i to uz pomoć nastavnika u obliku potpitanja, poticaja i objašnjenja. Koristi kratke, jednostavne rečenice i neosjetljiv je za prilagođavanje usmenog izražavanja kontekstu. Ponekad netočno izgovara riječi i intonira izraze. Raspon gramatičkih struktura i vokabulara je skroman (otprije usvojen, rijetko obogaćen novim izrazima), a pogreške nastaju u točnoj primjeni i ponekad utječu na globalno razumijevanje. Uglavnom se ne zna sam ispraviti. Ima poteškoća pri uspoređivanju, objašnjavanju, povezivanju i razlikovanju leksičkih jedinica. Ponekad je neuspješan u izražavanju jezičnih funkcija predviđenih kurikulumom za odgovarajući razred.

Učenik vrlo površno poznaje obrađene tekstove i ostale materijale. Govori o njima općenito, ne oslanjajući se na konkretni sadržaj i ne koristeći obrađene leksičke strukture.

Učenik o obrađenoj temi/tekstu govori izražavajući se uz malo pogrešaka, no tako da je govoreni tekst većim dijelom naučen napamet. Niti na poticaj ne uspijeva proširiti temu te ne može sudjelovati u neusiljenom razgovoru o obrađenoj temi.

Tijekom usmenog izlaganja učenik se često oslanja na napisani tekst.

dovoljan (2): Učenik se sporo i netočno izražava, koristeći kratke, jednostavne rečenice. Nesamostalan je i potrebna je nastavnikova pomoć u obliku stalnog poticaja, potpitanja i objašnjenja. Ne prilagođava izražavanje kontekstu i ne koristi komunikacijske strategije. Koristi oskudan raspon vokabulara i gramatičkih struktura, ne pokazuje usvojenost novoga. Pogreške su brojne i utječu na globalno razumijevanje. Učenik je često neuspješan u izražavanju jezičnih funkcija predviđenih kurikulumom za odgovarajući razred.

Učenik o obrađenoj temi/tekstu govori izražavajući tako da je govoreni tekst većim dijelom ili u cijelosti naučen napamet, a greške su unatoč tome učestale. Niti na poticaj ne uspijeva proširiti temu te ne može sudjelovati u neusiljenom razgovoru o obrađenoj temi.

Tijekom usmenog izlaganja učenik se uglavnom oslanja na napisani tekst.

nedovoljan (1): Učenik nije voljan sudjelovati u govornoj interakciji, odbija sudjelovati u usmenoj komunikaciji na satu, ne može se samostalno izražavati u usmenom obliku ili ne zna odgovoriti na pitanja. Uopće ne pokazuje usvojenost novoga vokabulara i gramatičkih struktura te koristi vrlo ograničen raspon otprije poznatih leksičkih jedinica i izraza, i to većinom netočno, a pogreške u velikoj mjeri ometaju razumijevanje.

Tijekom usmenog izlaganja učenik se u potpunosti oslanja na napisani tekst.

Vještina govora vrednuje se kontinuirano kako bi se potaknulo učenike da sudjeluju na svakom satu i kontinuirano rade na razvoju vještine izražavanja na engleskome jeziku. Na taj način se tijekom jednog sata ili nakon više sati u slijedu može vrednovati znanje, napredak i trud učenika te ocijeniti ocjenom od 1 do 5.

Također se može provesti klasično usmeno ispitivanje (nenajavljeno ili dogovoreno), gdje se jednog učenika u jednom nastavnom satu ispituje najviše 10 minuta.

PISANJE

odličan (5) Učenik je potpuno samostalan i uspješan u pisanju obrađenih tekstnih vrsta. Napisanim tekstovima jezično, sadržajno i formalno ostvaruje zadatak u potpunosti. Uspješno koristi raznolika sredstva za postizanje kohezije i koherencije teksta te široki raspon vokabulara i gramatičkih struktura, uz pokoju pogrešku koja ne ometa razumijevanje teksta. Jezik je prilagođen svrsi i kontekstu, a sadržajna i formalna pravila tekstne vrste i pisanja su točno primijenjena.

vrlo dobar (4) Učenik je uglavnom samostalan i uspješan u pisanju obrađenih tekstnih vrsta. Tekstovi su koherentni, učenik dobro upotrebljava sredstva za postizanje koherencije i kohezije teksta, ima vrlo dobar raspon vokabulara i gramatičkih struktura, uz pogreške koje uglavnom ne ometaju razumijevanje teksta. Nakon ukazivanja na nedostatke učenik je sposoban ispraviti pogreške. Jezik je uglavnom prilagođen svrsi i kontekstu, a sadržajna i formalna pravila tekstne vrste i pisanja su uglavnom točno primijenjena.

dobar (3) Učeniku je povremeno potrebna pomoć pri pisanju obrađenih tekstnih vrsta i nije sposoban samostalno ispraviti pogreške nakon ukazivanja na njih. Tekstovi su ponekad nekoherentni, učenik upotrebljava ograničen raspon sredstava za postizanje koherencije i kohezije teksta, vokabulara i gramatičkih struktura uz više pogrešaka koje ponekad ometaju razumijevanje teksta. Jezik ponekad nije prilagođen svrsi i kontekstu, a sadržajna i formalna pravila tekstne vrste i pisanja ponekad nisu točno primijenjena.

dovoljan (2) Učeniku je vrlo često potrebna pomoć u pisanju obrađenih tekstnih vrsta, a zahtjevnije tekstne vrste ne uspijeva napisati niti uz pomoć i poticaj. Tekstovi su često nekoherentni, uz nedostatak kohezivnih sredstava, vokabular i raspon gramatičkih struktura je oskudan. Pogreške su brojne, često ometaju razumijevanje, no uz uloženi trud i ponovno čitanje čitatelj može razumjeti glavne misli.

Učeničkov tekst povremeno ne odgovara pravilima pisanja zadane tekstne vrste.

nedovoljan (1) Učenik ne može napisati obrađenu tekstnu vrstu, predaje prazne listove papira, ili prepisuje pisane uratke od drugih učenika ili iz drugih izvora, ne navodeći da su dijelovi teksta ili cijeli tekst preuzeti od drugog autora. Napisani tekstovi su nekoherentni, učenik ne primjenjuje kohezivna sredstva u tekstu. U onome što uspije napisati, pogreške su toliko brojne da čitatelj uz uloženi trud jedva da može razumjeti poruku. Učenik ne ostvaruje zadatak, niti sadržajno niti formalno, a jezik ne prilagođava svrsi, čitatelju i kontekstu.

Učeničkov tekst u velikoj mjeri ili uopće ne odgovara pravilima pisanja zadane tekstne vrste.

Tekst ima manje riječi od zadanog minimuma.

JEZIČNO POSREDOVANJE

Odličan (5) Učenik samostalno prevodi i/ili sažima (jedan ili više) pisani ili govoreni tekst. Uspješno prenosi glavne ideje te vodi računa o kulturnim posebnostima jezika. Raspon vokabulara iz prethodno obrađenih sadržaja je širok i uspješno se primjenjuje.

Vrlo dobar (4) Učenik povremeno nepotpuno i/ili pogrešno prenosi glavne ideje pisanog ili govorenog teksta (jednog ili više njih), ali ih upotpunjuje uz poticaj. Učenik uglavnom vodi računa o kulturnim posebnostima jezika. Raspon vokabulara je vrlo dobar, no manje pogreške nastaju u točnoj primjeni i uglavnom ne utječu na globalno razumijevanje.

Dobar (3) Učenik uz čestu pomoć nastavnika prevodi ili/i sažima (jedan ili više) pisani ili govoreni tekst. Vodi računa o kulturnim posebnostima jezika tek uz naputke nastavnika. Raspon vokabulara je skroman, a pogreške nastaju u točnoj primjeni i utječu na globalno razumijevanje. Riječi i rečenice ponekad prevodi/koristi pogrešno, neprilagođeno kontekstu, potrebna mu je česta pomoć nastavnika.

Dovoljan (2) Učenik uz stalnu pomoć nastavnika prevodi ili/i sažima (jedan ili više) pisani ili govoreni tekst. Učenik niti uz naputke nastavnika ne vodi računa o kulturnim

posebnostima jezika. Raspon vokabulara je oskudan, a pogreške u primjeni su brojne i često utječu na globalno razumijevanje. Ne poznaje dovoljno vokabular da bi mogao samostalno prevoditi/sažeti tekstove.

Nedovoljan (1) Učenik ni uz stalnu pomoć nastavnika ne uspijeva prevesti ili/i sažeti (jedan ili više) pisani ili govorni tekst. Učenik niti uz naputke nastavnika ne vodi računa o kulturnim posebnostima jezika. Raspon vokabulara je rudimentaran, a pogreške u primjeni česte te onemogućuju razumijevanje. Riječi i rečenice redovito prevodi pogrešno, neprilagođeno kontekstu. Neophodna neprekidna pomoć nastavnika.

ZAKLJUČNO

Pisane provjere (testovi) najavljuju se najmanje 14 dana unaprijed.

U jednoj pisanoj provjeri može se, uz prethodnu najavu, vrednovati usvojenost ishoda iz više različitih elemenata, s time da se vodi računa o vremenu potrebnom za provjeru, kao i potrebi za produljenje vremena provjere za neke učenike/ice.

Za posjedovanje i/ili korištenje nedopuštenih materijala („šalabahter“, bilježnica, udžbenik, itd.) i/ili pomagala (npr. mobitel i drugi prijenosni elektronički audio i video uređaji), prepisivanje s navedenih materijala i/ili od drugog učenika upisuje se ocjena nedovoljan.

Učeniku/ici se prilikom usmene provjere znanja mogu upisati ocjene u dvije rubrike, pod uvjetom da se obrazloži svaka ocjena te kriteriji na temelju kojih je izvršeno vrednovanje.

Kod pisanih provjera znanja pragove prolaznosti i potreban broj bodova za svaku ocjenu određuje nastavnik prema težini i riješenosti testa te prema osobnoj stručnoj procjeni, no minimalan mogući postotak za pozitivne ocjene je sljedeći:

- 50% - dovoljan (2)
- 65% - dobar (3)
- 80% - vrlo dobar (4)
- 90% - odličan (5)

Zaključna ocjena na kraju nastavne godine proizlazi iz svih elemenata i ukupne aktivnosti učenika tijekom cijele nastavne godine, odnosno, temelji se i na ocjenama i na bilješkama upisanim u e-dnevnik, pri čemu se u obzir uzimaju i obrazovna postignuća iz kratkih provjera upisana u e-dnevnik pod *Bilješke*. Zaključna ocjena na kraju nastavne godine ne mora proizlaziti iz aritmetičke sredine upisanih ocjena.

Za pozitivnu ocjenu važna je redovitost usvajanja sadržaja i ispunjavanja obveza, a svaku negativnu ocjenu učenik bi trebao popraviti u što kraćem roku.

U slučaju da je učenik izostao više od 30% sati tijekom godine, bit će upućen na predmetni ispit.

O svemu navedenome učenici će biti obaviješteni na uvodnom satu engleskog / njemačkog / talijanskog / latinskog jezika.

Stručno vijeće nastavnika stranih jezika Škole primijenjene umjetnosti i dizajna; šk. god. 2025./2026.

Poli Karić

Maja Bulović

Marin Popović

Ivana Blažeković Franić

Katarina Vukelić

Bojana Šćepanović

Jelena Rimay

Marijan Vodopija